

Interní předpis č. 2023_002 ÚTIA AV ČR, v. v. i., účinný od 1. prosince 2023 **O ochraně oznamovatelů**

Ústav teorie informace a automatizace, v. v. i. (dále jen „ÚTIA“ nebo „ústav“)
se sídlem Pod Vodárenskou věží 4, 182 00 Praha 8

vydává tento vnitřní předpis o ochraně oznamovatelů porušení práva ve smyslu níže uvedených upřesnění.

Článek 1 **Úvodní ustanovení**

- 1.1 Tento předpis má za cíl zavést vnitřní oznamovací systém o ochraně osob, které oznamují porušení práva Evropské unie (dále jen jako „EU“) a/nebo České republiky („ČR“). Předpis má v rámci ústavu umožnit jeho zaměstnancům a dalšímu kruhu osob jakožto oznamovatelům upozorňovat na poškozování práva EU a/nebo ČR nebo veřejných zájmů nebo na neetické či protiprávní jednání, včetně projevů sexuálního nátlaku a násilí.
- 1.2 Zároveň tento předpis zavádí opatření na ochranu takových oznamovatelů a stanoví postupy pro prošetřování takových oznámení a jejich vyřizování.
- 1.3 Tento předpis včetně ustanovení týkajících se ochrany osob a jejich osobních údajů se uplatní nejen na všechna příslušná oznámení zaměstnanců ÚTIA, ale také na oznámení od bývalých zaměstnanců ÚTIA či jiných zúčastněných stran, tedy například smluvních partnerů ÚTIA, spolupracovníků ÚTIA či jiných osob samostatně výdělečně činných, které s ÚTIA spolupracují.

Článek 2 **Definice základních pojmů**

- 2.1 **Porušení**
Porušením se rozumí jednání nebo opomenutí, jež je protiprávní a/nebo porušuje práva poškozených osob či institucí.
- 2.2 **Oznámení**
Oznámením se rozumí ústní, písemné či elektronické poskytnutí informací oznamovatelem příslušné osobě o podezření, že došlo k porušení. Preferovanou formou oznámení je elektronický formát, ale oznamovatel může po dohodě s příslušnou osobou oznámení předložit ústně či písemně.
- 2.3 **Zveřejnění**
Zveřejněním se rozumí zveřejnění informací oznamovatelem, pokud k němu došlo.
- 2.4 **Oznamovací systém**
Do oznamovacího systému mohou oznamovatelé přímo vkládat svá oznámení nebo do něj evidenci oznámení vkládá příslušná osoba, pokud oznámení bylo předloženo jinak než přímým vložením do systému. Oznamovací systém zajišťuje možnost utajení totožnosti oznamovatele a veškerých třetích osob zmíněných v oznámení a zabraňuje přístupu neoprávněných osob k informacím v systému obsažených.
- 2.5 **Příslušná osoba**
V rámci oznamovacího systému přijímá oznámení příslušná osoba, jejímž hlavním úkolem je evidence a vyřizování oznámení oznamovatelů. Příslušná osoba je zodpovědná za řešení oznámení a jako jediná může znát totožnost oznamovatele, pokud ji oznamovatel uvedl a odpovídá za jeho ochranu. Příslušná osoba vede následnou komunikaci s oznamovatelem, prošetřuje důvodnost jeho oznámení a navrhuje ústavu opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu. Ředitel ústavu zpravidla jmenuje dvě příslušné osoby, jež jsou vzájemně zastupitelné a mají právo na vzájemnou výměnu úplných informací souvisejících s výkonem funkce příslušné osoby.

2.6 Oznamovatel

Oznamovatel je fyzická osoba oznamující informace o porušení, jež získala v souvislosti s jejími činnostmi prováděnými pro ústav nebo v jeho budově. Jestliže oznamovatel výslovně nezveřejní svou totožnost, tuto totožnost smí znát pouze příslušná osoba, jež dbá na to, aby zůstala utajena.

2.7 Dotčená osoba

Dotčenou osobou je fyzická nebo právnická osoba, která je v oznámení uvedena jako osoba, jíž se porušení přičítá, nebo s níž je tato osoba spojována.

2.8 Odvetná opatření

Jakákoli přímá či nepřímá jednání nebo opomenutí, ke kterým dochází v pracovním kontextu, která jsou vyvolána interním či externím oznámením nebo zveřejněním a které oznamující osobě působí nebo mohou způsobit neoprávněnou újmu.

2.9 Následná opatření

Jakákoli opatření přijatá příjemcem oznámení nebo jakýmkoli příslušným orgánem za účelem posouzení pravdivosti tvrzení uvedených v oznámení a případně k řešení oznámeného porušení, mimo jiné prostřednictvím opatření, jako je interní šetření, vyšetřování, stíhání, opatření k zpětnému získání finančních prostředků a ukončení řízení.

Článek 3 Povinnosti příslušných osob

Činnost příslušných osob („PO“) se řídí následujícími ustanoveními:

- 3.1 Pouze PO jsou oprávněny znát identitu oznamovatele, pokud ji tento uvedl, a zajišťují, aby tato identita nebyla prozrazena.
- 3.2 Každá PO je odpovědná za ochranu oznamovatele.
- 3.3 PO ve vzájemné spolupráci přijímají a posuzují důvodnost přijatých oznámení a vedou komunikaci s oznamovatelem.
- 3.4 PO musejí zajistit řádné prověření všech oznámení a navrhnout opatření k nápravě či prevenci nežádoucího chování, pokud se oznámení ukáže jako důvodné.
- 3.5 PO zachovávají mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděly při výkonu své činnosti, a to i po ukončení této činnosti.
- 3.6 PO při výkonu své činnosti postupují nestranně.
- 3.7 PO informují oznamovatele o průběhu a výsledcích jejich posouzení důvodnosti oznámení.
- 3.8 PO zajišťují správnost a úplnost evidence všech oznámení v oznamovacím systému a ručí za důvěrnost a řádné zálohování dat. Výpočetní středisko ústavu jim k tomu poskytne veškerou potřebnou součinnost.
- 3.9 PO musí ve spolupráci s vedením ústavu (případně, pokud jde o výjimečnou situaci dle čl. 3.10. se zřizovatelem ÚTIA) vyvinout maximální možné úsilí k tomu, aby ochránily oznamovatele před veškerými odvetnými opatřeními.
- 3.10 PO plní pokyny vedení ústavu, jemuž jsou výlučně odpovědné. Ve výjimečných případech, kdy dotčenou osobou je člen vedení ústavu, mohou prostřednictvím Dozorčí rady situaci řešit ve spolupráci se zřizovatelem ÚTIA.
- 3.11 Vedení ústavu odpovídá za morální i materiální podporu činnosti PO.
- 3.12 PO v zákonném rozsahu informují příslušné orgány a jimi vyslané kontroly o plnění tohoto vnitřního předpisu.
- 3.13 PO při zpracování informací důsledně dbají na dodržování pravidel na ochranu osobních údajů.

Článek 4

Postup řešení oznámení

4.1 Anonymní oznámení

Oznámení je možné podat anonymně, a to i v rámci oznamovacího systému. PO posoudí relevanci takového oznámení a případně je mohou (ale nemusejí) řešit obdobně čl. 4.2, avšak s výjimkou časových lhůt pro řešení dle čl. 4.3 – tyto lhůty se pro anonymní oznámení neuplatní.

4.2 Neanonymní oznámení

Je-li PO známa totožnost oznamovatele, mají právo a povinnost vhodným způsobem tuto totožnost ověřit. Po tomto ověření rozhodnou o důvodnosti oznámení. Pokud shledají oznámení jako relevantní, řeší oznámení (při zachování pravidel daných v čl. 3) ve spolupráci s vedením ústavu, které může rozhodnout o přizvání dalších osob. Ve výjimečných případech dle bodu 3.1 mohou alternativně oznámení řešit prostřednictvím Dozorčí rady ve spolupráci se zřizovatelem ÚTIA. Pro komunikaci s oznamovatelem platí časové lhůty dané v čl. 4.3. Dále PO mohou na základě oznámení a jeho řešení navrhnout vedení ústavu (případně zřizovateli) přijetí následných opatření podle čl. 2.9.

4.3 Lhůty zpracování

Do sedmi dnů od data přijetí neanonymního oznámení PO toto přijetí oznamovateli potvrdí. V přiměřené lhůtě, nejpozději však do 30 dnů od data přijetí oznámení, pak PO oznamovatele informují o tom, zda považují oznámení za důvodné, či nikoli, a o dalším postupu jeho řešení.

4.4 Poučení o vědomě nepravdivém oznámení

Fyzické osobě, která podá vědomě nepravdivé oznámení, nenáleží ochrana před odvetnými opatřeními. Jestliže oznamovatel podá vědomě nepravdivé oznámení, dopustí se tím přestupku, případně trestného činu pomluvy, s odpovídajícím postihem v souladu s platnými právními předpisy. Obdobný postih hrozí osobám, které podají nebo se pokusí podat oznámení pod předstíranou falešnou identitou.

Článek 5

Závěrečná ustanovení

- 5.1 Ve veřejně přístupné části ústavní internetové stránky jsou uvedeny informace o příslušných osobách dle č. 2,5 a jejich kontaktních údajích a odkaz na oznamovací systém podle č. 2.4 tohoto předpisu.
- 5.2 Tento vnitřní předpis byl schválen radou ÚTIA AV ČR, v. v. i. dne 23. října 2023 a nabývá účinnosti dne 1. prosince 2023.

V Praze dne 25. 10. 2023

.....
Prof. Ing. Jan Flusser, DrSc.
předseda rady ÚTIA AV ČR, v. v. i.

.....
Doc. RNDr. Jiřina Vejnarová, CSc.
ředitelka ÚTIA AV ČR, v. v. i.